N°. 153. 1859.

MIDDELBURGSCHE COURANT.

Donderdag 22 December.

Deze courant verschijnt des dingsdags, donderdags en zaturdags.
Binnen deze gemeente en Vlissingen geschiedt de uitgave den avond te voren ten 8 ure.
De abonnementsprijs per drie maanden is ƒ 3, franco per post ƒ 3,40.
De inzending van advertentien kan geschieden tot tien ure des morgens.

UITGEVERS:
DE GEBROEDERS ABRAHAMS.

De prijs van gewone advertentien is 22 cent per regel; van huwelijks, geboorte, doodbekendmakingen enz. van één tot zes regels ƒ 1,50, voor elken regel daarboven 22 cent; met 35 cent zegelregt voor elke plaatsing. De betaling geschiedt kontant.
Buitengewoon groote letters worden berekend naar de plaats die zij innemen.

Editie van woensdag avond 8 ure.

Binnenlandsche tijdingen.

Middelburg 21 december.

De hollandsche post van maandag is eerst dien avond omstreeks middernacht aangekomen, en die welke gisteren middag ten vijf ure hier had behooren te zijn, is tot op het afdrukken dezer nog niet ontvangen.

Volgens een uit Bergen op Zoom ontvangen telegram is de post van heden eerst ten 4 ure van daar vertrokken, zoo dat deze wederom vermoedelijk niet voor morgen middag te wachten is.

Wij bevinden ons dus zonder dagbladen en brieven na maandag, en ook de belgische post welke anders des morgens ten 9 ure aankomt, is niet voor heden namiddag ten 2 ure ontvangen.

Eene tijdelijke storing op de lijn van den rijks telegraaf is mede oorzaak geweest dat wij gisteren geen beursberigt noch eenige andere tijding langs dien weg hebben ontvangen. Die storing is echter gelukkig sedert heden voormiddag 9 ure hersteld.

Het muziekgezelschap: Uit kunstliefde zal, in aanmerking nemende het barre saizoen, binnen kort een concert geven ten behoeve der armen, waartoe de inteekenlijsten eerstdaags zullen rond gaan.

Ter openbare teregtzitting voor burgerlijke zaken van het provinciaal geregtshof in Zeeland op gisteren, heeft jhr. mr. C. de Jonge, onlangs benoemd tot regter in de arrondissements regtbank te Zierikzee, als zoodanig de wettelijk voorgeschrevene eeden afgelegd.

De levering van brood ten behoeve der godshuizen, is dezer dagen wederom bij vrijwillige onderhandsche inschrijving aangenomen voor twee cent per pond beneden het pas, thans door twaalf alhier gevestigde broodbakkers.

Wij vernemen dat de heer M. O. Veenstra, eerste secondant op het instituut voor middelbaar onderwijs van den heer Gersen, als docent voor de nieuwere talen is aangesteld bij het gymnasium te Alkmaar.

Uit Schoonhoven werd zaturdag reeds geschreven dat de rivier de Lek, sedert den vorigen dag overdekt met afkomend drijfijs, zich des namiddags even boven gemelde stad had vastgezet.

Bij Westervoort is de schipbrug ook zaturdag weggenomen en werd mede veel drijfijs in de rivier gezien.

De arrondissements regtbank te Utrecht besliste jl. vrijdag dat de erkenning van natuurlijke kinderen wettig bij olografisch testament kan geschieden.

Met de uitbakening van den spoorweg van Leyden naar Woerden is reeds sedert eenige dagen door de Hollandsche spoorwegmaatschappij een aanvang gemaakt.

De heer H. A. Insinger heeft jl. donderdag in eene bijeenkomst der afdeeling Koophandel van de maatschappij Felix Meritis eene redevoering uitgesproken, tot onderwerp waarvan hij gekozen had de doorgraving van Holland op zijn smalst.

Zijn doel was hoofdzakelijk om dat plan te verdedigen tegen de daar tegen ingebragte bedenkingen, en hij stond bepaaldelijk stil bij het ontwerp, in augustus 1859 door den raad van den waterstaat opgemaakt, hetwelk naar zijn inzien het meest uitvoerbare was. Alvorens toonde hij aan dat het Noordhollandsche kanaal nimmer op voldoende wijze aan den handel van Amsterdam kan worden dienstbaar gemaakt. Reeds koning Willem I gaf het denkbeeld aan om de thans begeerde rigting in de plaats van het bedoelde kanaal te verkiezen.

Na voorts de geschiedenis der zaak te hebben nagegaan, zette hij uiteen hoe de voortdurende weigering der regering om den Helder tot vrije los- en ladingsplaats te verklaren een belangrijk nadeel voor de hoofdstad heeft opgeleverd.

Ten aanzien van het Noordhollandsche kanaal werd verder betoogd dat reeds in 1822 de diepte niet voldoende was, en spreker zag daarin een hoofdoorzaak van den achteruitgang van den amsterdamschen handel.

Bij de beschouwing van het regeringsvoorstel tot de doorgraving van Holland op zijn smalst en de daaromtrent tusschen de regering en de vertegenwoordiging gewisselde stukken, kwam hij tot de gevolgtrekking dat het zeer goed uitvoerbaar is en de daar tegen ingebragte bezwaren overdreven zijn. Hij bestreed het denkbeeld om van Wijk aan zee eene voorhaven van Amsterdam te maken, en toonde daarvan het nadeelige aan. Ook de financieele bezwaren bestreed spreker met opgave van eenige cijfers, waarbij hij onder anderen aantoonde dat Amsterdam aan directe belastingen omstreeks f 2,145,590 en aan indirecte f 4,500,000 betaalt, op welke inkomsten het verval des handels van grooten invloed moet zijn.

Ten slotte deed hij de wenschelijkheid uitkomen dat de doorgraving geschiede door den staat „omdat eene onderneming in het algemeen belang, door het algemeen moet worden bekostigd.” Hij eindigde met een levendig beroep op de eensgezinde krachtsinspanning van Amsterdams ingezetenen ter bereiking van dit doel, omdat de stad anders wordt bedreigd te niet te gaan.

In de dingsdag jl. te 's Hage gehoudene vergadering der rijkscommissie voor de statistiek is vooral ter sprake geweest het door de subcommissie ontworpen verslag aan den minister van binnenlandsche zaken, betrekkelijk de inrigting der bevolkingsregisters. In dit verslag wordt vooral ontwikkeld dat het beginsel, waarop de bestaande registers steunen, onjuist is en slechts tot uitkomst oplevert dat onder de bevolking eener gemeente op de registers velen voorkomen die elders wonen, of wel, dat die registers slechts eene opsomming zijn van hen die op een bepaalden dag in de gemeente tegenwoordig waren, medegerekend dus zij die er dien dag zich ophielden zonder er te wonen, en ongerekend hen die er wonen doch dien dag afwezig waren. Verder wordt betoogd, dat de eenige goede grondslag zou wezen de werkelijke woonplaats, en dus alleen de ingezetenen der gemeenten op de registers te doen voorkomen. Men achtte de vraag, waar iemand volgens het burgerlijk regt domicilie heeft, vreemd aan de statistiek der bevolking, doch men meende dat de aanwijzingen deswegens, onverminderd de invoering van een goed stelsel, toch konden behouden blijven. Verder achtte men eene algemeene regeling wenschelijk der verpligting van de ingezetenen tot het doen van aangifte bij verandering van woonplaats. De commissie besloot eene regeling in den geest van dit verslag te ontwerpen.

Bij den aanvang der zitting wees de voorzitter, mr. J. Ackersdijck op het gewigt der onderscheiding, bij de aanstaande volkstelling, tusschen de bevolking in de kommen der gemeenten en de verspreide. De regering had, naar hij herinnerde, reeds maatregelen genomen om dat onderscheid te doen in acht nemen. Eene nadere omschrijving was echter wenschelijk, en hij was van oordeel dat men onder de kom der gemeente verstaan moet de aaneengebouwde huizen in den ruimeren zin, dat zij in elkanders nijbijheid staan, en alleen door straten, tuinen en andere plaatsen gescheiden zijn, die als aanhangsels der woningen kunnen beschouwd worden, in tegenstelling van de door heide, bosch, weiland enz. omringde, meer verspreid en van elkaar verwijderd liggende huizen.

De commissie besloot ten deze de regering voor te stellen, die onderscheiding ter kennis der gemeentebesturen te brengen.

Necrologie.

Te Alexandrië in Egypte is den 29 november ll. overleden, de heer J. H. van Gent, in leven ridder der orde van den H. Gregorius, lid van den gemeenteraad te Schiedam en een der voornaamste kooplieden aldaar. Hij was op de terugreis van een togt naar het H. Land, werwaarts hij zich in gezelschap van twee geestelijken, den pastoor der O. L. V. kerk te Schiedam en dien der roomsch katholieke gemeente te Scheveningen, had begeven.

Kerk- en schoolnieuws.

Het provinciaal kerkbestuur van Zuidholland heeft de leden van den kerkeraad, met uitzondering van den predikant, te Zuid-Beijerland, wegens verzet tegen de kerkelijke reglementen, ontslagen uit hunne betrekkingen van leden des kerkeraads.

Marine en leger.

De état-major van Zr. Ms. stoomschip Amsterdam, kommandant de kapitein-luitenant ter zee A. D. S. Clarkson, onlangs uit Oost Indie gerepatrieerd, wordt met den 25 dezer maand op non-activiteit gesteld.

Verkoopingen en aanbestedingen.

Middelburg 19 december.

Eene karoterij, woonhuis, schuur enz., met 16 roed. 68 ellen moesland, op den Singel tusschen de Veersche barrière en Koepoort, S no. 60, lasten f 9,77. Verkocht voor f 1325.

Thermometerstand.

19 dec. 's av. 11 u. 16 gr.
20 „ 's morg. 7 u. 14 „ 's midd. 1 u. 22 gr. 's av. 11 u. 24 gr.
21 „ 's morg. 7 u. 26 „ 's midd. 1 u. 36 „

Gemeenteraad van Vlissingen.

Zitting van 19 december.

Voorzitter de heer Callenfels.

Afwezig de heeren J. P. Smith en Ruysch.

Na goedkeuring der notulen van de vorige zitting wordt door den heer J. A. Schmidt rapport uitgebragt, namens de commissie welke zich heeft belast met het nazien van den staat van het maximum voor den in 1860 door het burgerlijk armbestuur in onderscheidene omstandigheden te verleenen onderstand.

Daaruit blijkt dat men, na overleg met het burgerlijk armbestuur, over het algemeen wenscht de bepalingen te houden zoo als die voor het thans loopende jaar van kracht zijn, alleen ter uitzondering van een tweetal artikelen, terwijl men overigens ook eene kleine wijziging voorstelt ten einde te gemoet te komen aan in de jongste circulaire van gedeputeerde staten over dit onderwerp uitgedrukte wenschen omtrent den aan tenemen middenterm. Verder zal er ook een artikel aan toegevoegd worden voor kleine kunstwerktuigen, als breukbanden enz. tot een maximum van f 10.

Een ontwerp besluit om den staat alzoo vast te stellen door den secretaris voorgelezen zijnde, wordt met algemeene stemmen gearresteerd.

Aan de orde is de beraadslaging over een voorstel van den heer Winkelman, ondersteund door de heeren J. A. Schmidt en van Uije Pieterse, strekkende om terug te komen op het vroeger genomen besluit tot aanwijzing eener plaats voor de daarstelling van eene vischmarkt.

De voorsteller gelegenheid bekomen hebbende om dit voorstel nader toe te lichten, verklaart daartoe geleid te zijn door de veelvuldige bedenkingen, welke hem ter oore zijn gekomen tegen de aangewezene plaats in de Nieuwstraat.

De heer Schultz zegt in der tijd bepaaldelijk in de meening te hebben verkeerd dat men voor die daarstelling het hooge gedeelte der Nieuwstraat op het oog gehad heeft. Daarom

verklaarde hij er zich voor, maar hij kan zich volstrekt niet vereenigen met het thans voorloopig aangewezene terrein aan de pomp in de zelfde straat, alwaar hij vermeent dat de vischmarkt hinderlijk zal zijn voor de bewoners der naburige huizen en belemmerend voor de passage. Zijns inziens zijn er hierna slechts twee punten welke voor eene plaatsing in aanmerking kunnen komen, namelijk achter het Kerkenhuis, of de Zeilmarkt.

Hierop grijpen eenige discussien plaats, waarbij de heer Mestdagh betoogt dat men naar zijn inzien allereerst zal moeten uitmaken of de raad wenscht terug te komen op zijn vroeger besluit om de vischmarkt daar te stellen in de Nieuwstraat.

De heer Uyttenhooven verklaart die zienswijze te deelen. Hij had niet gedacht dat andermaal in deze vergadering zou worden ter sprake gebragt de bepaling eener plaats voor de vischmarkt, maar nu men daarop terugkomt, herinnert hij dat hij zich altijd heeft verklaard tegen de Nieuwstraat. Hij is in die meening niet veranderd en verwijst ook naar het rapport der commissie omtrent de daarstelling eener school; waarbij ook gewezen wordt op het wenschelijke om in het belang der gezondheid *geene straten of pleinen te digt te bebouwen.* Hij verklaart zich zeer voor eene daarstelling op de Zeilmarkt, maar herhaalt dat deze discussie eigenlijk voorbarig is, zoo lang niet bepaald is besloten het eerst genomene raadsbesluit omtrent dit onderwerp in te trekken.

Alsnu ontstaat eenige woordenwisseling over de vraag of men, bij het in der tijd genomen besluit om de vischmarkt in de Nieuwstraat daar te stellen, tevens kan geacht worden een bepaald punt *in die straat aangewezen te hebben. De notulen* hieromtrent geraadpleegd zijnde, blijkt dat tot het aanwijzen dier straat is besloten, nadat een gedeelte aan het Saracijnstraatje was afgepaald, zoo dat men ongetwijfeld dat punt op het oog had.

Door den heer Wels wordt alsnu een behoorlijk ondersteund voorstel ingediend, strekkende om het vroeger in deze genomen besluit in te trekken. Dit wordt in stemming gebragt en aangenomen met 9 tegen 2 stemmen (van de heeren Winkelman en J. A. Schmidt.)

Thans de raad wederom geheel vrij zijnde in de aanwijzing eener plaats, hervat de voorzitter het vroeger reeds door burgemeester en wethouders gedane voorstel om de Zeilmarkt hiertoe aan te wijzen.

De heer J. A. Schmidt meent daar tegen ernstige bezwaren te moeten maken. Juist die plaats komt hem voor het meest bloot gesteld te zijn aan togt, zoo dat hij haar nadeelig acht voor de gezondheid van verkoopers en koopers.

Na nog eenige discussie, waarbij de heer de Kruyff in bedenking geeft om de omrastering der vischmarkt, des noodig te doen vervangen door ramen, wordt in omvraag gebragt om de vischmarkt daar te stellen op de Zeilmarkt, met in achtneming van zoodanige voorzorgen als zullen blijken noodig te zijn tot beschutting tegen guur weder.

Dit voorstel wordt aangenomen met 10 stemmen tegen 1 (van den heer van Uije Pieterse.)

Geschiedt voorlezing van een rapport van regenten over het arm gast- en weeshuis omtrent het in hunne handen gestelde verzoek van het roomsch katholiek parochiaal armbestuur, ten einde de weezen dier gezindte onder eigen onafhankelijk beheer te mogen hebben. Daar tegen bestaan geene bezwaren, doch men *heeft het niet overbodig geacht den raad* opmerkzaam te maken dat gelijksoortige verzoeken ook van andere zijden kunnen volgen, en dat het alzoo wel vooraf een onderwerp van rijpe overweging mag uitmaken. Voorts zal er ten overvloede nadrukkelijk op moeten gewezen worden, dat in geen geval later eenig aandeel mogt kunnen worden gepretendeerd op de bezittingen van het weeshuis, waarvan de historische oorsprong zulks boven bedenking laat.

De voorzitter stelt voor om dit onderwerp thans te stellen in handen van burgemeester en wethouders, ten einde daaromtrent na overleg een bepaald voorstel aan den raad te doen.

De heer Uyttenhooven wenscht daarentegen het onderwerp dadelijk in behandeling te nemen.

Hierover ontstaat vrij uitvoerige discussie, waarbij de heer J. A. Schmidt het allezins noodig oordeelt om der gevolgen wille rijpelijk de zaak te overdenken, en dus het voorstel van den voorzitter ondersteunt, terwijl de heeren Winkelman en Mestdagh zich meer genegen betoonen om reeds aanstonds het beginsel uit te maken of men het verzoek al of niet zal inwilligen, waarna de voorwaarden alsnog rijpelijk kunnen overwogen worden.

Het voorstel van den heer Uyttenhooven ten slotte in omvraag gebragt zijnde, wordt verworpen met 6 tegen 5 stemmen (tegen stemden de heeren J. A. Schmidt, Wels, Dutilh, van Uije Pieterse, van der Os en de voorzitter.)

Bij gevolg is dat des voorzitters geacht te zijn aangenomen.

Overeenkomstig een voorstel des voorzitters wordt met algemeene stemmen besloten om, naar aanleiding van het onlangs uitgebragt rapport der commissie, welke getracht heeft eene vereeniging van plaatselijke arbeiders te organiseren doch hare beste pogingen steeds met ongunstig en uitslag gevolgd zag, te besluiten tot de geheele opheffing daarvan en ontslag der leden van die commissie, onder dankbetuiging voor de moeite welke zij zich getroostten.

Wordt gelezen een brief van den alhier gestationneerden aspirant ingenieur bij 's rijks waterstaat, waarbij de raad wordt uitgenoodigd om te berigten of er dezerzijds ook bezwaren bestaan tegen eene voorgenomene inkorting van het Oosterhavenhoofd; en of de gemeente bereid is een gedeelte zinkstuk voor hare rekening te leggen, ter aansluiting aan het van 's rijks wege daar te stellene.

Almede geschiedt voorlezing van een daaromtrent bereids ingewonnen gunstig advies van den havenmeester.

De voorzitter zegt tot toelichting, dat de kosten van het bedoelde zinkstuk voor de gemeente f 150 zouden bedragen.

Na eenige discussien, waarbij de heer de Kruyff in herinnering brengt wat vroeger reeds te dezen opzigte door den waterstaat is ontworpen en verrigt, wordt eenstemmig besloten: 1. om voor rekening der gemeente het bedoelde zinkstuk ter aansluiting te leggen, en 2. om de onderscheidene ter sprake gebragte technische bedenkingen en beschouwingen ter kennis van den waterstaat te brengen.

Van het burgerlijk armbestuur ingekomen zijnde de voordragt van een dubbeltal, bestaande uit de heeren K. Blonk en A. van der Sande, ter voorziening in eene met ultimo dezer bij dat *collegie ontstaande vacature door periodieke aftreding* van eerstgemelden heer, wordt aanstonds tot eene benoeming overgegaan en de heer K. Blonk met algemeene stemmen herbenoemd.

Voor kennisgeving worden aangenomen de mededeelingen des voorzitters *a.* dat jhr. L. M. van der Goes is geinstalleerd als lid der commissie van toezigt over de teekenschool, en *b.* dat door gedeputeerde staten is goedgekeurd het besluit om zich in cassatie te verdedigen ter zake der tegen de gemeente ingestelde vordering tot conversie, door den heer Waterschoot van der Gracht.

De vergadering besluit voorts tot beschikking uit den post voor onvoorziene uitgaven op de gemeentebegrooting voor dit jaar, tot een bedrag van f 35,97½ voor kosten van suppletoire registers voor den burgerlijken stand.

De heer Mestdagh deelt mede dat dezer dagen is overleden de huisvrouw van den binnenvader in het weeshuis. Regenten worden op hun verzoek gemagtigd om voorshands, ter dadelijke voorziening in de behoefte aan hulp, eene oproeping voor eene huishoudster in de dagbladen te plaatsen.

De openbare zitting wordt daarop gesloten.

Buitenlandsche tijdingen.

Engeland.

Londen 19 december. The daily news beweert heden dat Engeland zich behoorde te wenden tot Oostenrijk, Rusland en Pruissen, opdat die mogendheden hunne medewerking verleenden tot het brengen van zoodanige wijzigingen in de concessie, door den heer de Lesseps aangevraagd, waardoor aan het vraagstuk der doorgraving van de landengte van Suez alle staatkundige beteekenis zou worden ontnomen en het een zuiver handelskarakter bekwam.

— The sunday times gewaagt van een gerucht, dat er oneenigheden ontstaan zijn in het engelsche kabinet tusschen twee der voornaamste leden, namelijk tusschen lord John Russell en lord Palmerston, terwijl de vertraging, die de bijeenkomst van het congres ondervindt, daaraan moet worden toegeschreven. Onder mededeeling van dit gerucht, achten wij het evenwel niet ondienstig op te merken, dat de berigten van The sunday times dikwijls gebleken zijn onwaar te zijn. Voorts zij nog gezegd dat de vertraging die de bijeenkomst van het congres hoogst waarschijnlijk zal ondervinden, geacht wordt het gevolg te zijn van de verandering in de keuze der eerste gevolmagtigden van de meeste mogendheden. Immers waren tot deze betrekking aanvankelijk de ministers van buitenlandsche zaken bestemd; *doch men is volgens een vrij* algemeen gevoelen, daarvan teruggekomen, nadat Engeland begonnen is hierop eene uitzondering te maken.

Frankrijk.

Parijs 20 december. Het dagblad Le pays, hetwelk reeds gisteren eenige nadere bijzonderheden omtrent het congres mededeelde, voegt daarbij heden nog dat de werkzaamheden dier vergadering op den 20 januarij zullen kunnen worden aangevangen, en dat de russische vertegenwoordiger vorst Gortschakoff den 31 december Sint Petersburg verlaten, en bij gevolg tusschen 7 en 10 januarij hier aankomen zal.

Alhoewel deze mededeeling geenszins eene bepaald officieele is, schijnt zij toch veel geloof te verdienen.

Sommigen ontkennen bepaald dat er moeijelijkheden zouden gerezen zijn ten opzigte der kwestie van het zich doen vertegenwoordigen doordien de ministers van buitenlandsche zaken (dat van Engeland, zoo als men weet het eerst deze week, door de benoeming van lord Cowley.) Zij beweren dat die ministers noch van Rusland, noch van Pruissen, noch van Oostenrijk om deze, of eenige andere reden hinderpalen aan het congres hebben in den weg gelegd.

Men maakt daarbij de opmerking dat de solidariteit in het algemeen tusschen de groote mogendheden, welke op een congres worden vertegenwoordigd, reeds blijkt door het feit zelf dat zij aan de beraadslagingen van dat congres deelnemen en dat hunne gevolmagtigden de tractaten of acten, welke daaruit voortspruiten, teekenen. De naam, titel of maatschappelijke betrekking van ieder der gevolmagtigden hebben op zich zelf geenerlei beteekenis bij het congres, waar men in den eigenlijken zin slechts mogendheden kent, wie ook de personen zijn, door haar afgevaardigd.

— Volgens den Moniteur is door prins Napoleon een bezoek afgelegd bij Z. K. H. den prins van Oranje, aan wien hij ook de hem vergezellende officieren van zijn huis heeft mogen voorstellen.

— De toestand van des keizers oom, prins Jerome, gaat bij voortduring vooruit.

Italie.

Kardinaal Antonelli wordt nog altijd genoemd als vertegenwoordiger van den paus op het congres.

Voorts zegt een schrijven uit Rome, dat kardinaal Savelli, president van den raad van financien, zich genoodzaakt heeft gezien om zijn ontslag aan te vragen. Toen die ambtenaar onlangs aan den paus de leden van dien raad voorstelde, welker zittingen wederom zouden aanvangen, moet hij vrij scherpe opmerkingen gemaakt hebben omtrent de minachting welke aan de adviesen van het ligchaam hetwelk hij presideert, te beurt is gevallen. De kardinaal moet voorts met klem geprotesteerd hebben tegen de hooge uitgaven welke in naam door het ministerie van oorlog gevorderd worden, en tegen andere misbruiken.

Herhaaldelijk in de rede gevallen door den paus, heeft kardinaal Savelli zich wel verpligt gezien op bepaald bevel het stilzwijgen te bewaren, en den volgenden dag ontving hij eene uitnoodiging om zijn ontslag aan te vragen. Dadelijk daarop werd dit dan ook aangevraagd bij een schrijven waarin bittere ironie doorstraalt. De betrekking is, zegt men, thans weggelegd voor zekeren Mella, een man wiens bijzondere buigzaamheid boven iedere verdenking van soortgelijken tegenstand verheven schijnt.

— Op nieuw wordt van de mogelijkheid der oprigting van een Etrurisch koningrijk, waarvan de kroon aan den hertog van Leuchtenberg zal worden opgedragen, in de politieke kringen te Parijs gesproken. Men gelooft dat de zending van den heer de Tavel in Italie met dit plan in verband staat, en is voorts niet ongeneigd te gelooven, dat keizer Napoleon nu en dan nog steeds iets van de mogelijkheid eener restauratie laat doorschemeren, ten einde de bevolking van de centraal-italiaansche staten met dit plan, als een aannemelijken middenweg, des te beter te kunnen verzoenen. Intusschen zijn het niets meer dan geruchten. Dat Oostenrijk, uit zucht tot tegenwerking van Sardinie, bereid zal worden bevonden om aan dat plan de hand te leenen, gelooven velen, namelijk, wanneer het ziet dat eene restauratie van een of meer der vervallen verklaarde dynastien eene onmogelijkheid geworden is.

— Even als te Parma zijn thans ook de bij het gouvernement der Romagna berustende pauselijke archieven onderzocht en laat dit bestuur de voornaamste daarin gevondene stukken door middel van het officieel organ openbaar maken. Onder deze laatste bevindt zich eene missive van Luigi Maravligia, gouverneur van Faenza, aan het hoog collegie van staat, gedateerd 16 julij 1853. Dit document, door den titularis ingediend ten gevolge van zijn officieel bezoek in de gevangenissen en op de kanselarij der regtbanken, bevat een allertreurigst tafereel van den staat van het regtswezen in dien tijd. Zoo klaagt hij o. a. over de bestaande onregtvaardigheid, dat van de 91 gedetineerden, die zich in eene gevangenis te Faenza bevonden, verreweg de meeste slechts op presumtie gearresteerd waren en toch sedert jaren, velen zelfs reeds 10, enkele bijna 20 jaren achtereen aanzoek hadden gedaan om in verhoor te worden genomen, terwijl er bovendien bij de kanselarij niet minder dan 450 processen sedert ruim 4 jaar nog onafgedaan waren gebleven. Men begrijpt dat dergelijke stukken in politieke kringen eene niet geringe wrijving van gevoelens te weeg brengen, en wanneer er uit de Romagna nog meer zulke antecedenten worden openbaar gemaakt, kan het niet anders, of de goededunk omtrent het pauselijk

gouvernement moet bij velen verzwakt worden, hoewel men daarbij de niet geheel onjuiste bewering hoort opperen, dat het provisioneel gouvernement der Romagna hierin toch altoos blijkbaar eenigzins partijdig te werk gaat, met alleen die stukken mede te deelen, welke het regtstreeks aan zijn eigen belang dienstbaar acht.

Zeetijdingen.

Den 20 dezer ter reede van Vlissingen gearriveerd voor Antwerpen bestemd: *Maria*, gez. Richter, Memel, *Lisa*, gez. V. Lindholm, Riga, *Saline*, gez. Petit, Liverpool, *Queen*, gez. A. Bowman, *Cleopatra*, gez. J. Austwik, beide van Londen, *Concord*, gez. Garbutt, Maldin, *Roxana*, gez. Lewis, Sicilie, *Wilhelmina Petronella*, gez. H. J. Scholtens, *Catharina Hofland*, gez. G. R. Hazewinkel, beide van Bordeaux, *Affiance*, gez. E. Jackson, *Anu*, gez. Frank, beide van Londen.

Van Oostermonde: *Othello*, gez. Mattson, Alexandria, *Minerva*, gez. Taylor, Londen.

Voor Leuven: *Maria*, gez. Wright, Ipswich.

Gisteren is van Engeland te Vlissingen aangekomen de nederlandsche schooner *Dankbaarheid*, gez. J. Stasse, met steenkolen.

Den 18 dezer de Schelde afgekomen en naar zee gezeild: *Jacoba Johanna*, gez. de Groot, Malta, *Amica Manus*, gez. J. J. Peper, Cadix.

Handelsberigten.

Graanmarkten.

Amsterdam 21 december.

Raapolie op zes weken f 37½. Lijnolie op zes weken f 31¼. Koolzaad 63½ p. vl. op 9 vaten olie.

Middelburg 20 december.

Patentolie f 41½. Raapolie f 39. Lijnolie f 34½ per vat op zes weken.

Prijzen van Effecten.

Amsterdam 21 december.

Nederland	Certific. Werkelijke schuld	2½	pct.	63½
	dito Nationale dito	3	„	—
	dito dito dito	4	„	97⅞
	Aand. Handelmaatschappij	4½	„	125½
Rusland.	Oblig. 1798/1816	5	„	103⅞
	Certific. Hope & co.	4	„	81
	dito dito 1855, 6de serie .	5	„	99½
	dito	6	„	61⅞
	Aand. spoorweg (afgefourneerd) .			—
	dito dito (onafgefourneerd) .			—
Polen.	Schatkistobligatien	4	„	78⅞
Spanje.	Obligatien	1¾	„	32½
	dito binnenlandsch	3	„	41⅞
	Certific. coupons bewijzen			—
	Crediet instelling (gefourneerd) .			—
Oostenrijk.	Obligatien Weener metalliek . . .	5	„	55⅜
	dito amsterdamsche	5	„	74⅛
	dito nationale	5	„	60⅛
	dito 1847/1852	2½	„	29½
	Bank actien	3	„	838
Belgie.	Certificaten bij Rothschild	2½	„	—
Portugal.	Obligatien	3	„	44
	dito nieuwe	3	„	42 1/16
Grenada.	dito . . . . (schoon) . .			15 15/16
Venezuela.	dito	2½	„	26¾
Illinois.	dito	7	„	—
Mexico.	dito	3	„	20½

Beurs van Londen, 17 dec. ten 12 ure. Consols 95⅜.

Beurs van Weenen, 17 dec. (slotprijzen) Metalliek 5 pct. 75,—.

Beurs van Parijs, 17 dec. (slotprijzen) 4½ pct. compt. — 3 pct. 70,45.

Ingezonden stukken.

Arbeiderswoningen.

In de laatst gehoudene vergadering (29 november ll.), van het Middelburgsche departement der Maatschappij van nijverheid, werd de gewigtige kwestie, in behandeling genomen: „of het nuttig, noodig en gewenscht zoude zijn, hier ter stede arbeiderswoningen te bouwen?" In eene vorige vergadering, van februarij dezes jaars, was door een der aanwezigen die vraag in de bus geworpen. Het bestuur van het departement, het gewigt van het onderwerp begrijpende, stelde de beantwoording dier vraag tot eene volgende bijeenkomst uit. Dat het aan het Bestuur ernst was zich met die zaak bezig te houden, bleek uit de uitnoodiging die het deed aan verschillende deskundigen, om de vergadering met hunne tegenwoordigheid te vereeren, ten einde hun oordeel dienaangaande te vernemen. Die roepstem was niet vergeefs, en voor zoo ver wij weten gaven alle aan de uitnoodiging niet alleen gehoor, maar hebben zich bereids 5 van hen in het breede en met warmte over dit onderwerp uitgelaten. Het was vooral uit een hygiënisch oogpunt dat de zaak beschouwd en getoetst werd. Nog slechts van ter zijde werd er uit een staathuishoudkundig of philanthropisch oogpunt op het al of niet wenschelijke van de oprigting dier woningen gewezen. Daar de discussien over dat onderwerp nog slechts aangevangen zijn en het nog voor eene veelzijdige beschouwing vatbaar is, zoo heeft het bestuur, met goedvinden der vergadering, besloten de verdere behandeling daarvan in eene volgende bijeenkomst voort te zetten. Ofschoon het mijn doel niet is op het verhandelde in die laatste vergadering terug te komen, even min den gang der verdere discussien vooruit te loopen, zoo meende ik het toch niet ongepast, een onderwerp, dat van zoo veel gewigt voor die klasse van burgers in het bijzonder en het welzijn van Middelburgs ingezetenen in het algemeen is, nog eens in het openbaar ter sprake te brengen, ten einde te trachten, op gronden der wetenschap en ervaring, het al of niet wenschelijke van zulk eene onderneming voor Middelburg aan te toonen.

Het zou misschien gewaagd zijn op de zaak terug te komen, na al hetgeen daarover door bevoegden en onbevoegden, partijdigen en onpartijdigen, genoemden en ongenoemden, in het openbaar en onder vrienden, gesproken en geschreven is, zonder dat er iets van de zaak gekomen is; ja, zelfs na dat er een afkeurende stem over uitgesproken is. Dat alles heb ik naauwkeurig overwogen. Ik heb de geschiedenis van dit onderwerp van alle kanten opgedolven, doch heb intusschen niet stil gezeten, maar met eigen oogen mij gaan overtuigen wat er van de zaak is: niet met de oogen van een armbezoeker, een uitdeelend philanthroop, maar met een oog dat niet blind is om gebreken te zien waar ze bestaan; met een oog dat niet schuwt de ellende van den naaste te peilen; met een oog eindelijk, niet door de lens van bekrompenheid verduisterd, maar door het brandglas der wetenschap verhelderd. Reeds in 1853 werd deze zaak in het zelfde blad, waarvan thans de redactie voor mijne beschouwingen wel eenige ruimte wil beschikbaar stellen, ter sprake gebragt. Het onderwerp *was toen echter* nog geenszins tot die helderheid gebragt, waarin wij het thans kunnen beschouwen, en eenige begripsverwarring valt in de toen geplaatste artikelen niet te ontkennen. Deze wil arbeiders-, gene armenwoningen bouwen; de een wil het doen om wat menschen „tijdelijk" aan het werk te helpen, de ander om de armen voor niet te laten wonen. Niet alleen dat geen dier artikels mij kon bevredigen, maar het was mij duidelijk dat geen dier philanthropen eigenlijk wist wat hij wilde, of liever, het was mij maar al te duidelijk, dat zij de armen en minvermogenden, door eene verkeerd geplaatste philanthropie, nog dieper wilden doen zinken in hunne slavernij, en hunne zelfstandigheid in het danaïdenvat der bedeeling nog meer te loor doen gaan. Eene andere vraag, of laat ik zeggen ander bezwaar, is er, om eene meening, die onder de gegoede burgerij en hoogere standen burgerregt verkregen heeft, met eenige kans van zekerheid tot eene dwaling te maken. Vrij algemeen toch houdt men het er voor, dat in Middelburg voldoende, ruime en geschikte woningen voor den arbeidenden en geringen burgerstand zijn, en het bouwen van nieuwe woningen dus onnoodig, verwerpelijk, ja nadeelig is.

Die meening zeg ik, wil ik trachten tot eene dwaling te maken, en hiertoe zal ik het onderwerp uit een drieledig oogpunt beschouwen, en wel uit een *staathuishoudkundig*, uit een *hygiënisch* en uit een *philanthropisch*.

Wanneer ik aanvang met mijn onderwerp uit een *oeconomisch* oogpunt te beschouwen, dan moet ik in de eerste plaats wijzen op de gewigtige stelling die de arbeidende klasse in de maatschappij inneemt. Zij maakt de gewigtigste tusschenschakel uit tusschen hem die niets heeft, dan hetgeen hem door de hand der weldadigheid wordt toegestoken, en hem, die niet tevreden met het noodige, zich in overdaad baadt. Beiden bezitten veelal niets anders dan geld, en geld op zich zelf heeft zonder de handen der industrie volstrekt geene waarde. Door die *gewigtige* middenschakel — wij nemen haar in uitgebreiden zin — wordt het dus mogelijk, dat de arme zich zijne povere plunje, zijn sober stuk brood, zijn schamel dak kan verschaffen, de meer gegoede in zijn behoeften, aan zijn overdaad en comfort kan voldoen. In de handen van den nijvere wordt het ijzer tot goud en de bodem waarop we leven eene goudmijn. Het is dus slechts een welbegrepen eigenbelang, dat we zorgen, dat die handen krachtig, die hoofden helder, in een woord die menschen welvarend zijn, en we zoo doende in staat blijven, om aan ons, voor ons geld, onze behoeften en gemakken te bezorgen.

Dit alzoo vooropgesteld en aangenomen zijnde, zal het geen breed betoog behoeven, dat eene goede, ruime en gezonde woning een voornaam middel is, om hem dat welzijn, die kracht, dien lust tot werken te verzekeren. Maar daar komt voor den handwerksman nog eene hoofdvoorwaarde bij: dat die woning voor hem voor een prijs te erlangen is, die in evenredigheid tot zijne verdiensten en behoeften, tot zijne inkomsten en uitgaven, staat. Onze arbeidersstand *hier ter stede bevindt zich wel in de hagchelijkste omstandigheden* van zijne soort, want bij de geringe welvaart en afgelegene ligging onzer woonplaats, is zijn loon niet alleen middelmatig, maar kan hij ook niet duurzaam op werk rekenen, en is hij door zijnen aard zoo aan zijn grond geworteld dat hij, zelfs bij gebrek, het elders niet zal gaan beproeven of hij beter kan krijgen. Hierdoor is hij, wil hij eerlijk man blijven, genoodzaakt eene woning te betrekken die niet alleen voor zijn stand min gevoegelijk, maar voor zijn huishouden ongeschikt is. Hij moet veelal bij gebrek aan eene voegzame en voor zijn gezin overeenkomstige woning, een huis of gedeelte daarvan betrekken, dat volstrekt niet aan zijne of eenige behoeften voldoet. Wij zullen dit, om het te bewijzen, met eenige voorbeelden toelichten.

Een gezin in de Cingelstraat, bestaande uit man, vrouw en 7 kinderen, waarvan de oudste zoon en dochter 17 en 19 jaren oud, bewoont het benedengedeelte van een vroeger aanzienlijk huis, blijkens de *onmiskenbare sporen*, *die het keurig en kwistig* aangebragte beeldhouwwerk draagt. Het achtervertrek heeft echter twee bedsteden en twee kasten; voorts is die kamer zeer donker, vochtig en tochtig. Het voorvertrek is ruim, met blanke muren, zonder eenig gerief en voorzien van een breede hooge schoorsteen, ongeschikt om in te stoken. Eindelijk eene kleine vochtige, donkere en tochtige keuken met een schoorsteen die altijd rookt. Huurprijs f 60; betaling stipt; nooit reparatie. In de zelfde straat een ander gezin, ook tot de nijvere klasse behoorende, bewoont het onderste gedeelte van een dergelijk aanzienlijk huis. Hun deel bestaat uit eene tuinkamer en voorvertrek (zoogenaamde salet). Bij een gezin van 4 volwassenen en drie kinderen, hebben ze geen slaapplaats en slechts twee kasten. Een ruim bleekveld, dat de vrouw, bij haar beroep van waschvrouw, te stade komt, is de voorname reden waarom ze daar blijft wonen, in weerwil de woning nooit reparatie ondergaat en de huur f 50 bedraagt. Eene woning op den Kinderdijk, bestaande uit 2 vertrekken met eene bedstede en twee kleine kasten, is betrokken door een gezin van twee volwassenen en 9 kinderen. De huur is f 60 en wordt geregeld voldaan, doch de reparatie is voor hen steeds een vrome wensch. Wij gaan naar de Bellingstraat en zien daar een zeer fatsoenlijk huisvader met zijne vrouw en 6 kinderen, waaronder 2 volwassenen, in een vertrek, een zoogenaamde salet van een vroeger deftig huis, gehuisvest. Eene bedstede en een paar kasten is al hun gerief. De huur is f 48, die zonder uitstel voldaan wordt, terwijl de noodige herstellingen zich nog altijd tot beloften van den verhuurder bepalen. In die zelfde straat worden door een even talrijk gezin van den goeden arbeidersstand twee bovenvertrekken bewoond met steenen vloeren, eene bedstede en eene kast, à f 50 's jaars; bij onberispelijke betaling laat de reparatie zich altijd nog wachten! Doch ik vrees al voortgaande, dat de uitgever dezer courant zijne kolommen voor mij sluiten zal. Ik noem slechts een paar enkele voorbeelden van zindelijke, eerlijke en fatsoenlijke arbeiders, voor wier stipte betaling ik kan instaan. Later zullen we op de gebreken der woningen en haren invloed op de gezondheid terug komen. Men verzekerde mij bij herhaling, dat, al zou men eenige hoogere huur willen betalen, men geene betere, geriefelijke woningen krijgen kan. De enkele die er zijn, waren te hoog in prijs, en zijn zóó gezocht, dat het toeval is ze te kunnen deelachtig worden.

Wij stellen ons dus een handwerksman voor met eene gemiddelde verdienste van f 6 's weeks, die, als hij met veel kinderen gezegend is, zoo lang ze klein zijn, aan de vrouw zoo veel handen vol werks geven, dat ze niet in staat is er door naaiwerk of wasschen iets bij te verdienen, ja, daar soms nog hulp voor geld moet bijnemen, en daarbij vaak geld voor water en bleeken moet geven, terwijl de bekrompenheid van het vertrek *en die* huisselijke *omslag den man uithuizig* maken. Zoo iemand woont slecht en duur, en de woning is hier een middel om hem tot den val te helpen brengen; en dat te eerder als de vele zieke dagen, bij een eerlijk hart, hem in de noodzakelijkheid brengen den geneesheer en apotheker te voldoen, om niet te spreken van de loonderving, die hij of zijne vrouw of werkvatbare kinderen daardoor ondervinden.

(Wordt vervolgd.)

Weldadigheid.

VEREENIGING TOT HET BEZOEKEN DER ARMEN.

De Directie maakt bekend dat de opbrengst der collecte voor eene buitengewone bedeeling aan de armen op Nieuwjaarsdag heeft bedragen eene som van f 571,55, ver-

klarende zij zich bereid in ontvang te nemen de giften die nog tot het zelfde doel mogten worden afgezonderd.

Tevens maakt zij dankbaar melding van de volgende giften ten behoeve der Vereeniging ontvangen: den 17 dezer van N. N. 40 manshemden, den 19 dezer van een onbekende, bij den secretaris ontvangen, f 50, den 20sten van N. N. acht moltonnen dekens, van N. N. een muntbiljet, no. 235 Az., groot f 50.

De Directie der Vereeniging,
J. J. DE KANTER, voorzitter.
N. VERHULST Wz., penningm.

Diakenen der Nederd. herv. gemeente te Middelburg maken dankbare melding, van N. N. ontvangen te hebben 46 manshemden.

Middelburg, 20 dec. 1859. Diakenen voornoemd,
NAGTGLAS, voorzitter.
W. J. MULLER, secretaris.

Het parochiaal armbestuur der Roomsch katholieke gemeente te Middelburg, maakt dankbare melding aan de edele gever of geefster van eene gift van acht dekens, hun onder de letters NN. bij den eerstondergeteekende bezorgd. Hopende dat dit edele voorbeeld in deze zoo strenge winter vele harten tot navolging moge bewegen.

Middelburg, den 20 december 1859.

Namens het bestuur,
J. C. VAN MIERT, voorzitter.
G. L. INKMAN, secretaris.

Advertentien.

Bevallen van eene DOCHTER P. A. LOEFF — GOETZEE.
Koudekerke, 19 December 1859.

Te Tholen overleed op den 28sten November jl., tot onze diepe droefheid, onze innig geliefde Moeder, Behuwd- en Grootmoeder, Mevrouw de Wed. den WelEd. Heer A. ANDRIESSEN, geb. DE WIT, in den gezegenden ouderdom van 87 jaren en 5 maanden.

Uit aller naam,
P. ANDRIESSEN.

Deze is dienende tot bijzondere kennisgeving aan Familie Vrienden en Kennissen.

(Wegens buitenlandsche betrekkingen eerst nu geplaatst.)

NORMAALLESSEN.

De INSPECTEUR van het LAGER ONDERWIJS in Zeeland maakt bekend:

dat door Zijne Excellentie den Minister van Binnenlandsche Zaken, krachtens de daartoe door den Koning verstrekte magtiging, bij beschikking van den 15 dezer, no. 184, 5de afdeeling, Normaallessen zijn verbonden aan de openbare school van minvermogenden te Middelburg, ten doel hebbende om, zoo wel door theoretische als door practische opleiding, jongelieden tot hulponderwijzers te vormen;

dat aanvankelijk als leerlingen dezer Normaallessen zullen kunnen worden geplaatst:

5 jongelieden uit de Provincie, NIET in de gemeente Middelburg woonachtig, aan wie, behalve kosteloos onderrigt, eene rijkstoelage van f 225 's jaars zal worden verleend, ter voorziening in de kosten van inwoning en onderhoud aldaar, en

8 jongelieden, te Middelburg woonachtig, aan wie eene jaarlijksche toelage van f 30 zal worden verstrekt;

dat echter alleen zullen kunnen worden aangenomen zoodanige jongelieden die hun 14de jaar hebben bereikt en hun 18de nog niet zijn ingetreden; en die tevens de noodige voorbereidende kundigheden hebben opgedaan, om met vrucht van de lessen te kunnen gebruik maken;

dat voorts ook tot de theoretische lessen, welke des Woensdags en Zaturdags in den namiddag; en op de overige dagen der week des avonds zullen worden gegeven, kunnen worden toegelaten:

de kweekelingen die op andere scholen binnen de gemeente Middelburg werkzaam zijn, en

des Woensdags en Zaturdags ook de kweekelingen van de scholen in de overige gemeenten van het Eiland Walcheren, aan welke laatsten ook eene kleine gratificatie zal worden verleend.

Zij die verlangen op den bovengemelden voet als leerlingen bij de Normaallessen te worden geplaatst, of wel alleen van de theoretische lessen gebruik te maken, worden uitgenoodigd, zich daartoe in persoon of met vrachtvrije brieven te wenden, tot den Schoolopziener van hun district, onder overlegging van een attest van geboorte en van een of meer getuigschriften van goed zedelijk gedrag, en wel voor zoo veel de belanghebbenden uit het 1ste schooldistrict betreft, vóór of op den 28 December aanstaande, en voor zoo veel die uit de andere districten aangaat, vóór of op den 10 Januarij eerstkomende.

Middelburg, den 20 December 1859.

De Inspecteur voornoemd,
C. M. VAN VISVLIET.

WISSELBANK TE MIDDELBURG.

De DIRECTEUR der WISSELBANK te Middelburg, als daartoe door Heeren Commissarissen geautoriseerd, maakt bekend:

Dat de gewone jaarlijksche sluiting zal plaats hebben op Zaturdag den 24 December 1859, ten 12 ure, en de Bank zal geopend worden op Maandag den 2 Januarij 1860, des morgens ten 9 ure;

Dat tot het nazien der Soldo's van Rekening zal worden gevaceerd op Donderdag den 29 en Vrijdag den 30 December 1859, des morgens van 10 tot 12 ure. Wordende elk Saldohouder verzocht, op gemelde dagen in handen van Heeren Commissarissen over te leggen een eigenhandig onderteekend Biljet, waaruit de opgaaf van het Saldo zijner Rekening duidelijk blijkt.

Middelburg, den 28 November 1859.

De Directeur voornoemd,
P. DUMON TAK.

Ondergeteekenden geven langs dezen weg kennis dat op a. s. Vrijdag den 23 December, des namiddags, eene **Collecte** zal gedaan worden aan de huizen der Ingezetenen, ten behoeve van de Armen hunner Gemeente, en nemen de vrijheid deze zaak aan de algemeene liefdadigheid aan te bevelen.

Namens den Kerkeraad der Chr. Afgesch. Geref. Gemeente,

Middelburg, 22 Dec. H. RENTING, Præses.
PR. LOOIS, Scriba.

De Notaris P. VAN DE GRAFT zal op Vrijdag den 23 December 1859, des voormiddags ten tien ure, op de Hofstede bewoond door JACOBUS LAMPERT, in de Gemeente **Biggekerke**, in het openbaar verkoopen:

240 OLMEN, ESSCHEN EN ABEELEN BOOMEN, waaronder verscheidene geschikt tot Werkhout.

PUBLIEKE VERKOOPING, in gevolge Regterlijke autorisatie, op Vrijdag den 23 December 1859, des morgens ten tien ure, in de Herberg HET SCHIPPERSHUIS, in de Westdijkstraat te **Arnemuiden**, ten overstaan van den Notaris D. VERHULST en Getuigen, van de hier onder vermelde

ONROERENDE GOEDEREN,

aldaar gelegen in de Gemeente Arnemuiden:

1. Eene **HOFSTEDE**, met Huizing, Schuur, Tuin, Bouw en Weilanden, te zamen groot 8 Bunders, 57 Roed. 28 Ellen, in pacht bij W. BAAS tot 1 Mei 1862; dezelve zal in zes Perceelen worden geveild;
2. Een **HUIS en Erf**, zijnde de Herberg het Schippershuis, in de Westdijkstraat, wijk A no. 33;
3. Een **HUIS en Erf** met **Loods** of Pakhuis, op den Zuidwestwal, wijk C no. 16 en 17;
4. Een **Dito** in de Westdijkstraat, wijk A no. 40;
5. Een **Dito** in de Westdijkstraat, wijk A no. 55;
6. Een **Dito** in de Langstraat, wijk A no. 20;
7. Een **Dito** in de Nieuwstraat, wijk B no. 10;
8. 9 Roeden 60 Ellen **TUIN**, grenzende aan het vorige Perceel;
9. Een **HUIS, Schuur en Erve**, in de Noordstraat, wijk B no. 42;
10. 27 Roeden 20 Ellen **TUIN**, grenzende aan de Nieuwstraat en Noordstraat.

Alles breeder bij Biljetten omschreven.

Gemelde GEBOUWEN zijn te zien, te weten: die der Hofstede drie dagen en de overige daags vóór den verkoopdag, des voormiddags van 10 tot 12 en des namiddags van 1 tot 4 ure.

Informatien en inzage der Kadastrale Stukken verkrijgbaar bij genoemden Notaris, Lange Singelstraat, N. no. 178, te Middelburg.

De Notaris P. LOEFF zal op Zaturdag den 24 December 1859, des voormiddags ten 10 ure, op de Buitenplaats **Der Boede**, onder Koudekerke, in het openbaar ter verkoop aanbieden:

Eene partij OLMEN BOOMEN, geschikt voor Werkhout, benevens eene groote partij **Esschen en Elzen HAKHOUT**;

En onmiddelijk daarna, op de nabij gelegene Hofstede bewoond door P. BOONE,

2000 DROOGE MUTSAARDS.

OPENBARE VERKOOPING Zaturdag 24 December 1859, des voormiddags ten 10 ure, in het **Nieuwland**, op den Dijk van Oud-Sintjoosland, van 200 à 300 aldaar staande opgaande

OLMEN EN ESSCHEN BOOMEN,

waarvan velen geschikt tot Werkhout.

De Notaris P. LOEFF zal op Dingsdag den 27 December 1859, des voormiddags ten 10 ure, op de Buitenplaats **Steenhove**, onder Koudekerke, in het openbaar ter verkoop aanbieden:

Eene partij zware OLMEN, eenige **POPULIEREN** en enkele **ESSCHEN BOOMEN**, waaronder geschikt voor Werkhout, en **eene groote PARTIJ ESSCHEN, ELZEN en WILGEN HAKHOUT.**

De Notaris P. LOEFF zal op Woensdag den 28 December 1859, des voormiddags ten 10 ure, te **Biggekerke**, op het Dorp, in het openbaar ter verkoop aanbieden:

46 OLMEN BOOMEN, waaronder geschikt voor Werkhout, en **3 LINDEN BOOMEN.**

De Notaris P. LOEFF zal op Zaturdag den 31 December 1859, des voormiddags ten 10 ure, op de Buitenplaats **Torenvliet**, onder Koudekerke, in het openbaar ter verkoop aanbieden eene partij **zware Olmen** en andere **BOOMEN**, waaronder geschikt voor Werkhout, **Esschen** en **Elzen HAKHOUT** benevens **droog KLIEFHOUT.**

De Notaris P. LOEFF zal op Woensdag den 11 Januarij 1860, des voormiddags ten 10 ure, op de Buitenplaats **Ter Hooge**, onder Koudekerke, in het openbaar ter verkoop aanbieden **Esschen** en **Elzen HAKHOUT**, benevens eene aanzienlijke partij gekliefde **Esschen TRONKEN.**

TE KOOP eene uitmuntende partij **OLMEN en POPULIEREN BOOMEN**, zwaar en lang, staande op HET HOF TE NIEUWLAND, nabij het Dorp.

URBANUS-PILLEN,

BEREID VOLGENS HET ALOUDE EN ECHTE RECEPT,
waarop men in het bijzonder attent maakt,

zijn zeer nuttig in ongesteldheden der **Maag** en werken heilzaam op de **spijsvertering**: zij zijn uitmuntend tegen de **Gal, scherpte** in het **Bloed** en **uitslag** der **Huid**: zij zijn zacht laxerend en slijmafdrijvend.

Verzegelde Doozen van 37½ cent en dubbele Doozen van 75 en 150 cent zijn in onderstaande Depots verkrijgbaar:

Axel, J. W. Verbeek Vrolijk.	Oostburg, A. J. Bronswijk.
Bergen op Zoom, D. Pouwels.	Sluis, P. J. Evers.
Hulst, Th. Annaert.	Sas van Gent, J. Thompson.
Middelburg, J. F. Stades, Apotheker op Spuibrug.	Tholen, F. J. Maas.
	Vlissingen, . . . Buchel.
Neuzen, G. W. Houtzager.	Zierikzee, F. J. V. la Brand.

OP FRANCO AANVRAAG

beste zware gesorteerde **Noordzee Zoutevisch**, blank en goed gepakt, voor *f* 23 de Ton. — Opregte fijnzout Bootsmans **Winterharing**, ook dezelve Gemarineerd op Haagsche wijze. — **Stokvisch** met de 50 of 100 Pond, tot den naast mogelijksten prijs en dezelve alle dagen versch geweekt en gezuiverd [illegible] — Zeeuwsche **Aardakers** en groote gave uitgezochte Spaansche **Kastanjes**; **Citroenen**, de 100 voor *f* 1,50 enz. enz. Bevelen ons bij voortduring aan tot het gereed maken van **Haringsalade.**

Vlissingen, 22 December 1859.

P. VAN ABSHOVEN Ez.

Een **VETVARKEN**, twee **MESTKALVEREN** en **Klaverzaad** te Koop bij K. KODDE, Waldamme.

Beste Zeeuwsche **Tarwe Bloem** à 11 cent, **Krenten** [illegible] 20 cent, **Rozijnen** 45 cent de 5 ons, **Olie** [illegible] bij G. HONDIUS, Spuibrug [illegible]

Eene **Meid**, benoodigd, Langen Burg, K 19. [illegible]

[illegible]